

УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ВИКЛАДАЧІВ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ
ТВОРЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ "СОНЯШНИК"

ЦЕЙ ТЕСТОВИЙ ЗОШИТ НАЛЕЖИТЬ

КОД ШКОЛИ

СВІЙ КОД

9
КЛАС

Ковбасенко Ю. І. Посібник для моніторингу предметних і міжпредметних компетенцій учасників Міжнародних інтелектуальних змагань зі світової та української літератури «Sunflower-2018» : 9 клас. – Харків: ТО «Соняшник», 2018. – 16 с. (ISBN 978-966-97695-9-6)

Схвалено:

- Міністерством освіти і науки України (лист 1/9-679 від 08.12.2017);
- кафедрою світової літератури Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка (протокол № 2 від 03 жовтня 2018 р.).

ЗАВДАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ГРИ ЗІ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ “SUNFLOWER”

gra-sunflower.com.ua

2018

1 бал

1. Появу цього слова на позначення надзвичайної властивості в живих істот пов'язують з іменем письменника Фредеріка Уельяма Генрі Мейєрса, який утворив його 1882 р. від двох відомих грецьких основ, що в перекладі українською означають «далеко» й «чуття, відчуття». І хоча на сьогодні можливість існування цієї властивості в людини не доведена науковою, однак фантаст Роберта Шеклі наділив нею одного зі своїх героїв оповідання «Запах думки». Як називається ця властивість?

- а)** гомеопатія
- б)** телекінез
- в)** патетика
- г)** екстрасенсорика
- д)** телепатія

2. Доберіть український відповідник до крилатого вислову з поеми «Георгіки» Публія Вергілія Марона **«*Labor omnia vincit*»** («Праця доляє все»)

- а)** Без хліба і любов гине.
- б)** Від добра добра не шукають.
- в)** Терпіння і труд все перетрутъ.
- г)** Що не складно, то не ладно.
- д)** Люби не словами, а ділами.

3. Біблійний мотив закладено в назвах усіх перерахованих творів, **ОКРІМ**

- а)** «Балада про вересовий трунок» Роберта Льюїса Стівенсона

- 6)** «Ісаїя. Глава 35» Тараса Шевченка
в) «Пісня над піснями» Шолом-Алейхема
г) «Хіба ревуть воли, як ясла повні» Панаса Мирного
д) «Дари волхвів» О. Генрі

4. Франческо Петрарка сам обрав це місто для коронування його лавровим вінком, яке відбулося 8 квітня 1341 року у

- а)** Неаполі **б)** Парижі **в)** Римі **г)** Флоренції **д)** Тоскані

5. Герой літературного твору «прихопив» цих шістьох корівок і шістьох овечок із

- а)** Нарнії
б) Усландії
в) Умпландії
г) Середзем'я
д) Ліліпутії

6. «Вперше скласти зумів по-італійському еолійські пісні» й просить Мельпомену звінчати його чоло лавровим вінком («лавром сонячних Дельф»)

- а)** Данте Аліг'єрі
б) Франческо Петрарка
в) Публій Овідій Назон
г) Квінт Гораций Флакк
д) Публій Верглій Марон

7. Франческо Петrarка на схилі літ написав: «У рік тисяча триста двадцять сьомий, у квітні, о першій годині шостого дня, увійшов я в лабірінт, з якого немає виходу...». Про який «лабірінт» ідеться?

- а)** прихід у життя
- б)** коронування лавровим вінком
- в)** початок роботи над поемою «Африка»
- г)** кохання до Лаури
- д)** відвідування Рима

8. За античним переказом, цей кульгавий учитель музики з Афін, який оспіував патріотизм і мужність захисників Батьківщини, силою своїх віршів допоміг спартанцям виграти важку битву. Ідеться про

- а)** Тіртея **б)** Анакреонта **в)** Езопа **г)** Архілоха **д)** Есхіла

9. Прочитайте назви літературних творів. Правильно розтлумачено підкреслене слово в усіх рядках, ОКРІМ

- а)** «Витязь у тигровій шкурі» Шота Руставелі
(хоробрий воїн, герой, богатир)
- б)** «Бджола і Шершень» Григорія Сковороди
(велика жалюча комаха родини ос)
- в)** «Севільський цирульник» П'єра-Огюстена Бомарше
(перукар, який виконував і деякі обов'язки лікаря)
- г)** «Паломництво Чайльд Гарольда» Джорджа Гордона Байрона
(посвячення юнаків у чоловіків, яке передбачає різні випробування)
- д)** «Ревізор» Миколи Гоголя
(особа, яка здійснює перевірку правильності й законності чиєїсь діяльності)

10. Розгляньте обкладинку аудіокниги. Хто автор уміщеного в ній твору?

- а)** Бернард Шоу
- б)** Рюноске Акутагава
- в)** Айзек Азімов
- г)** Рей Дуглас Бредбери
- д)** Річард Бах

Розгляньте схему й виконайте завдання 11–15 до неї, дібравши до кожного пропуску правильний варіант його заповнення.

ЛІРИКА

Загалом це всі вірші. Раніше все було очевидно: лірика мусила римуватися й мати віршовий розмір. А в сучасній поезії часто немає ні першого, ні другого. Утім, завжди йдеться про **(11)** _____.

(12) _____

Загалом це всі п'єси. Упізнати такий твір найлегше. Звісно, є декілька тонкощів, але в одному ви точно не схібите: усі дії передані діалогами.

ЕПОС

Загалом це всі розповідні тексти. Епос може бути як у прозовій, так і у віршованій формі. Гарним прикладом епосу у віршах є (13) _____, до речі, це – героїчний епос.

РОМАН – це слово (*romanz*, *розповідь*) походить з давньофранцузької мови – однієї з романських мов, замість звичної на той час (14) _____. У сучасному розумінні слово «роман» означає вигаданий детальний оповідний текст. Романи поділяють на історичні, пригодницькі, любовні тощо.

ПОВІСТЬ – коротка форма роману. Суттєво простіша: у романі можуть бути поєднані різні оповідні та часові перспективи, натомість повість здебільшого хронологічно структурована, а оповідь найчастіше ведеться від першої особи.

НОВЕЛА – коротка за обсягом повість. Слово походить від італійського *novella* – новина. У новелах ідеться переважно про якусь вирішальну подію та її вплив на героїв. Уважають, що новелу «винайшов» Джованні Боккаччо. Відомими на весь світ є новели О. Генрі та Рюноске Акутагави.

ОПОВІДАННЯ – коротка історія, якій притаманні стрімка кульмінація, нерідко відкритий фінал, відсутність розгорнутих описів, обмежена кількість персонажів, місць і подій. Першим майстром «коротких історій» був Ед'гар Аллан По, пізніше Френсіс Скотт Фіцджеральд і Ернест Хемінгуей. Текст оповідання відкриває широке поле для трактувань, тому українським школярам доводиться годинами читати оповідання (15) _____.

11.

- а)** дії та вчинки
- б)** причини та наслідки
- в)** почуття та переживання
- г)** принципи та переконання
- д)** кохання та ненависть

13.

- а)** «Айвенго» Скотта
- б)** «До Афродіти» Сапфо
- в)** «Ромео і Джульєтта» Шекспіра
- г)** «Прометей закутий» Есхіла
- д)** «Іліада» Гомера

15.

- а)** Вишенського та Сковороди
- б)** Винниченка та Довженка
- в)** Котляревського та Шевченка
- г)** Тичини та Сосюри
- д)** Костенко та Голобородська

12.

- а)** комедія
- б)** трагедія
- в)** драма
- г)** театр
- д)** кіно

14.

- а)** арамейської
- б)** арабської
- в)** давньогрецької
- г)** латинської
- д)** перської

16. Прочитайте українське прислів'я: «**Чого Івась не навчиться, того ЙІван не знатиме**». Який із наведених іншомовних варіантів найближчий до нього за значенням?

- а)** англійське *What is one man's meat is another man's poison* (дослівно «Що одному м'ясо, іншому отрута»).
- б)** іспанське *Lo que se aprende en la cuna, siempre dura* («Що пізнається в колисці, триватиме вічно»).
- в)** латинське *Quod licet Jovi, non licet bovi* («Що дозволено Юпітерові, те не дозволено бику»).
- г)** німецьке *Es ist noch kein Meister vom Himmel gefallen* («Жоден майстер іще з неба не впав»).
- д)** французьке *Apprendre aux poissons à nager* («Навчати рибу плавати»).

17. У рядках вірша «До моря» Олександра Пушкіна

...Від нас віходить інший геній,
воладар інший наших дум.
Його оплакала свобода,
віддав він світу свій вінець.
Шуми, клекоче хай негода:

він був, о море, твій співець!
Твій образ вольний і широкий
кипів у нім, як дух борні.
Він був, як ти, хмурний, глибокий,
страшний в своїй самотині.
I світ спустів...

ідеться про

- а)** Адама Міцкевича
- б)** Наполеона
- в)** Генріха Гейне
- г)** Джорджа Гордона Байрона
- д)** Джона Кітса

18. Свій романс російський композитор Михайло Глінка написав для Катерини Єрмолаївни Керн, хоча слова романсу присвячені її матері. Який із віршів став основою музичного твору Глінки?

- а)** «Я мить чудову пам'ятаю...»
- б)** «Не знаю, що стало зо мною...»
- в)** «Коли розлучаються двоє...»
- г)** «Травнева пісня»
- д)** «На дорогу йду я в самотині»

19. Розгляньте зображення цукерок. Яке з них НЕ МАЄ стосунку до літератури?

20. Якось одного з найвідоміших сучасних письменників, автора роману «Код да Вінчі», Дена Брауна не пускали на посадку в літак, бо він забув паспорт. Працівники аеропорту попросили пред'явити хоч якесь посвідчення особи. Але Браун нічого такого при собі не мав. І тоді він

- а)** відмовився летіти й дошкульно висміяв цю авіакомпанію в черговому романі-бестселері
- б)** перестав узагалі літати літаками й «убив» свого головного героя в містичній авіакатастрофі
- в)** зорганізував інших пасажирів, і вони переконали працівників аеропорту пустити його в літак

г) спитав у черги, чи не має хто книги Дена Брауна, і показав обкладинку зі своїм прізвищем і фото

д) почав напам'ять читати уривки свого нового роману, зірвав оплески й довів, що він дійсно Ден Браун

21. Розгляньте зображення архітектурних пам'яток України. Який із цих об'єктів використано для зйомок облоги Ля Рошелі під час зйомок фільму Одеської кіностудії «Д'Артаньян і три мушкетери»?

а Підгорецький замок, Львівщина

б Палац Потоцьких, Львів

в «Ластівчине гніздо», Крим

г Хотинська фортеця, Буковина

д Маріїнський палац, Київ

22. Розгляньте малюнок Пабло Пікассо та прочитайте поезію Поля Верлена, присвячені визначному твору світової літератури. Увідповідніть деталі малюнка зі словами, пропущеними в поезії. Оберіть варіант послідовного заповнення пропусків.

О [...] мій, натхненнику богеми!
Хай з тебе юрмами глузують мудраки,
А нам твое життя – понад усі поеми:
Не мали рації, їй-богу, [...]!

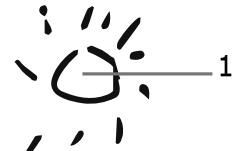
Рушай же з вірою до правди напрямки,
На тім чуднім [...] так любимо тебе ми...
Як і в старі часи, закони скрізь ламкі,
А кривди вистачить на всі, як є, системи.

Ура! З тобою ми, юроди і співці,
Не з лавра носимо, а з дурману вінці –
Веди на подвиг нас, в шаленості тверезий.

Ще буде втрат і зрад, ми знаєм, та дарма:
Замайорить колись крилатий стяг поезій
Над сивим черепом нездарного ума!

Переклад Миколи Лукаша

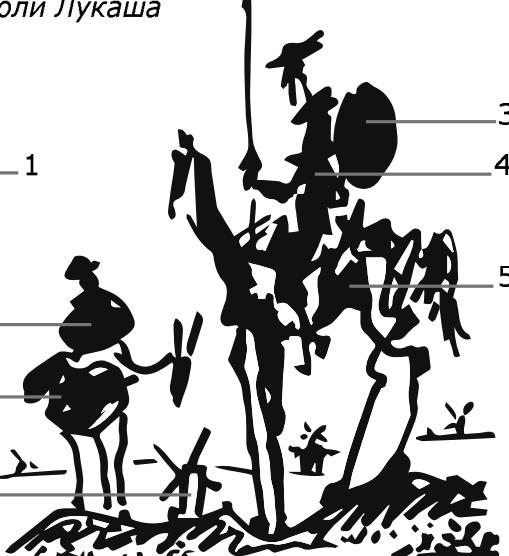
- а)** 6, 7, 2
- б)** 4, 8, 5
- в)** 5, 7, 3
- г)** 6, 8, 1
- д)** 2, 4, 7

6

7

8

23. Провівши пошук в Інтернеті, можна з'ясувати, що з легкої руки відомого письменника багато джерел визначає одну з фізичних величин (котра згадана в назві його твору) неправильно. Сам письменник визнав, що, працюючи над книгою, консультувався з фахівцем, але той просто сплутав різні одиниці вимірювання. Цей письменник –

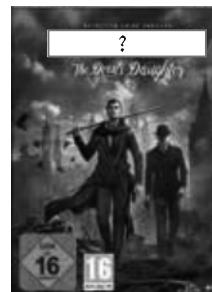
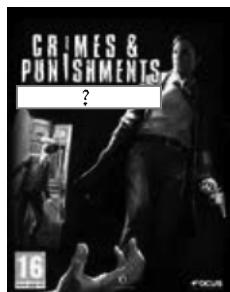
- а)** Джонатан Свіфт
- б)** Бернард Шоу
- в)** Марк Твен
- г)** Ернест Сетон-Томпсон
- д)** Рей Дуглас Бредбері

24. Поезія цієї доби вражає дотепами (зокрема оксюморонами), складною метафоричностю, влучністю вислову тощо. Її яскравий представник, італійський поет Джамбаттіста Маріно, так писав про вимоги до гарного поета: «Хто не вміє вразити читача, той не має права називатися Поетом. Його місце не на Парнасі, поруч із крилатим конем Легасом, а на стайні – коло звичайних коней...». Про яку добу йдеться

- а)** Середньовіччя
- б)** Відродження
- в)** Бароко
- г)** Класицизм
- д)** Просвітництво

25. Розгляньте обкладинки комп'ютерних ігор української студії «Frogwares».

5 балів

Замість знака питання, на всіх обкладинках має бути написано

- а)** Sherlock Holmes
- б)** Hercule Poirot
- в)** William Legrand
- г)** Commissaire Maigret
- д)** James Bond

26. Прочитайте фрагмент тексту й виберіть правильний варіант послідовного заповнення пропусків відповідними за змістом словами.

«...Єдиний рукопис перекладу згорів під час пожежі, але дружина переконала [...] наново починати роботу над біблійними текстами. Свій переклад він тому й присвятив [...]. Правда, не встиг завершити. Коли письменник помирає, то водив рукою у повітря, ніби й далі перекладав Біблію. А [...], знаючи добре стиль митця, вдалося завершити роботу над Біблією українською мовою».

- а)** Опанаса Марковича, Марку Вовчку, Іванові Нечую-Левицькому
- б)** Пантелеймона Куліша, Ганні Барвінок, Іванові Пулюєві
- в)** Івана Франка, Ользі Хоружинській, Лесі Українці
- г)** Бориса Грінченка, Марії Загірній, Насти Горовій
- д)** Панаса Мирного, Олександра Рудченко, Іванові Огієнку

27. Прочитайте уривок із поеми «Енеїда» Івана Котляревського, де грубим шрифтом виділено імена кількох історичних осіб. Який із портретних описів стосується київського богатиря Іллі Муромця, пам'ятник якому відкрили нещодавно в Києві?

Ось привезли і мальовання
Роботи первійших майстрів,
Царя Гороха пановання,
Патрети всіх багатирів:
Як Александр цареві Пору
Давав із військом добру хльору;
Чернець Мамая як побив;
Як Муромець Ілля гуляє,
Як б'є половців, проганяє, –
Як Переяслів боронив;

*Бова з Полканом як водився,
Один другого як вихрив;
Як Соловей-харциз женився,
Як в Польщі **Желізняк** ходив.
Патрет був француза **Картуша**,
Против його стояв Гаркуша,
А Ванька-кайїн впереді.
І всяких всячин накупили,
Всі стіни ними обліпили;
Латин дививсь їх красоті!*

- а)** Це був середній на зріст, широкоплечий, сіроокий чоловік з темно-русявим оселедцем чуба, закинутим за праве вухо.
- б)** Середнього зросту й зовсім не красень. Його обличчя, оповите рідким кучерявим волоссям, було зморшкуватим, з тупим, сплющеним, як у бульдога, носом, великим ротом и маленькими, не без лукавства, очима.
- в)** Мав царственний вигляд: зріст за 2 метри й могутню статуру, так що, коли він був на слоні, здавалося, що це вершник на коні.
- г)** Був невисокого зросту, але при цьому коренастий. Шия була викривлена так, що здавалося, ніби він увесь час дивиться вгору під кутом. При цьому мав очі різного кольору, а саме карого і блакитного (це рідкісне явище називається гетерохромія і трапляється тільки в 1 % населення Землі).

в) За середнього зросту людей тих часів 160-165 см, він був справжнім велетнем – 177 см. Мав дуже розвинуті м'язи і неабияку фізичну силу, хоча й хворів на дуже рідкісну хворобу – спонділартроз, яка могла обмежувати рухливість ніг (про що згадано у творах про нього)

28. Прочитайте запропоновані твердження й виберіть правильний варіант послідовної заміни цифр відповідними за змістом словами.
«Дон Кіхот» Мігеля де Сервантеса Сааведри – (1) лицарських романів.
«Енеїда» Івана Котляревського – (2) поеми Публія Вергелія Марона.
«Лігналіон» Бернарда Шоу – (3) давньогрецького міфу.
«Сосна» Михайла Лермонтова – (4) поезії Генріха Гейне.

- а)** 1 – продовження, 2 – антитета, 3 – зразок, 4 – переклад
- б)** 1 – приклад, 2 – переклад, 3 – інсценізація, 4 – пародія
- в)** 1 – наслідування, 2 – переспів, 3 – пародія, 4 – переробка
- г)** 1 – алегорія, 2 – продовження, 3 – антитета, 4 – травестія
- д)** 1 – пародія, 2 – травестія, 3 – переосмислення, 4 – переспів

29. Розгляньте малюнки-дудли (заставка на сторінці пошукової системи Google), присвячені письменникам. Якого письменника визначено НЕПРАВИЛЬНО?

а) Вільям Шекспір

б) Григорій Сковорода

В Мігель де Сервантес Сааведра

Г Антуан де Сент-Екзюпері

Д Віктор Гюго

30. Прочитайте фрагмент анотації роману.

Відірваний від рідної землі, приречений на тяжку солдатську службу... Сім років поневірянь, коли не можна було вільно творити, а доводилося немовби красти миті натхнення, ховаючись від наглядачів, ховаючись від самого себе... А потім звільнення. Здавалося б, найстрашніше вже позаду. Однак це звільнення стало лише частиною хитрої політичної схеми, у центрі якої опинився [...].

Замість [...] має стояти ім'я

- а) Роберт Льюїс Стівенсон
- б) Тарас Шевченко
- в) Джозеф Редьярд Кіплінг
- г) Антуан де Сент-Екзюпері
- д) Булат Окуджава